

Val- och demokratinämnden

§11

Dnr VN 2024-1

Meddelanden till Val- och demokratinämnden Beslut

Informationen läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Nyhetsbrev från valorganisationen föreligger.

Beslutsunderlag

Valmyndighetens nyhetsbrev 2024:1V
Valmyndighetens nyhetsbrev 2024:2V
Digital sändning i valsäkerhet 7 december 2023
Valmyndighetens nyhetsbrev 2023:8V
Valmyndighetens nyhetsbrev 2023:11V
Valmyndighetens nyhetsbrev 2023:12V
Valmyndighetens nyhetsbrev 2023:13V

Paragrafen är justerad

Valmyndighetens nyhetsbrev 2024:1

Det här nyhetsbrevet innehåller:

- Menyn för att beställa valmaterial i Valid öppnar idag
- Nya produkter att beställa i Valid

Menyn för att beställa valmaterial i Valid öppnar idag

Idag onsdag den 10 januari har menyn för att beställa valmaterial i Valid öppnat. Menyn kommer att vara öppen fram till den 21 februari.

Kom ihåg att de antal som föreslås i Valid är just förslag och behöver anpassas utifrån era lokala rutiner. Eventuella tilläggsbeställningar kommer att godkännas först efter att samtliga ordinarie beställningar är lagda. Tilläggsbeställningar bedöms utifrån hur mycket material som återstår i lager.

Läs mer i Kommunens handbok om valmaterial, se kapitel 8, avsnitt 8.1 – 8.3. Handboken finns på Valcentralen.

Observera att leveransen av valmaterialet kommer först med start i mitten av mars. Detta eftersom vi inte kan trycka namnvalsedlarna förrän efter den 29 februari. Se kalendern på Valcentralen för uppdaterade datum.

Nya produkter att beställa i Valid

Inför Europaparlamentsvalet 2024 har Valmyndigheten tagit fram nya och uppdaterade produkter som nu går att beställa i Valid tillsammans med övrigt material. Bilder på samtliga produkter kommer att publiceras den 6 februari på Valcentralen och uppdateras löpande med de nya produkterna.

Vi har tagit fram de nya produkterna som ett test inför valet 2026 och kommer utvärdera användningen efter valet.

Nedan följer en lista över nya och uppdaterade produkter, inklusive skisser.

- **Ny produkt:** En turkos väst med texten ”Valnämnden” tryckt på framsidan och baksidan (VAL V0310f/g 01). Motsvarande utförande som ”Röstmottagare”-västarna. Västen kan användas av valnämnden eller valkansliet exempelvis vid besök i röstnings- och i vallokaler. Finns i ett begränsat antal. Skiss infogas nedan.

Datum
2024-01-10

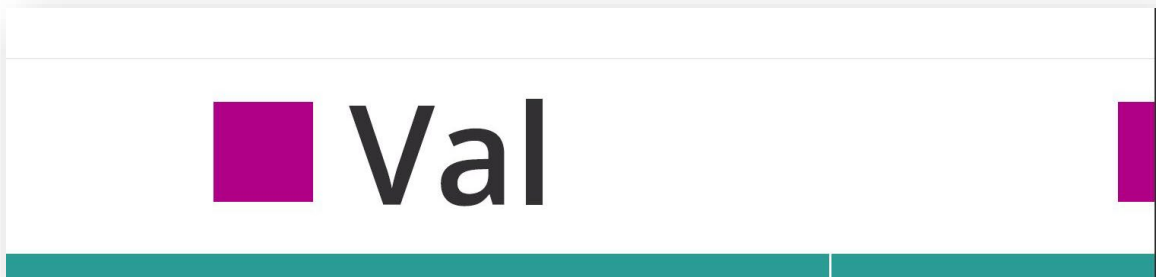

Framsida

Baksida

- **Ny produkt:** Avspärrningsband på rulle (tänk avspärrningsband på brottsplats, OBS med annat tryck), 125 meter per rulle med texten VAL (VAL V0311 01).

Föreslaget antal är 1 per kommun, behöver anpassas efter lokala förutsättningar. Används för köhantering eller avgränsa ytor i exempelvis köpcentrum eller skolmatsalar. Beställ endast om behov finns i er kommun.

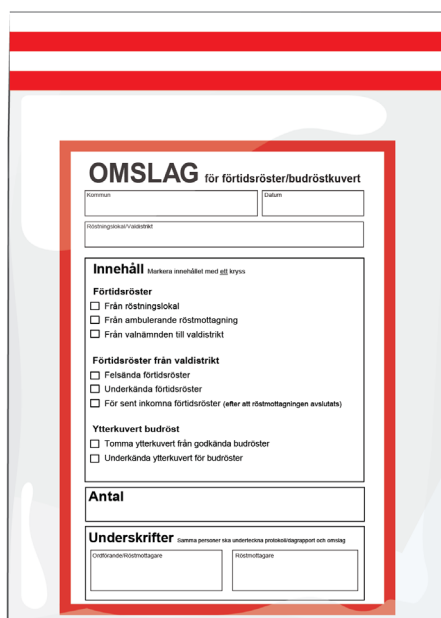
- **Ny produkt:**Handledning för ordförande i vallokal (VAL 0710 01). Handledning med information riktad till ordförande och vice ordförande. Är obligatorisk för dessa funktioner och bör finnas på plats tillsammans med handledning för röstmottagning i varje vallokal.

Den har en bård med grå rand längst ut (se bården ”Valmyndighetens handledningar”) för att särskilja den från röstmottagarhandledningarna.

Datum
2024-01-10

- **Uppdaterad produkt:** Omslag förtidsröster/budröstkuvert i en ny röd färg för att skilja från omslaget för valseklar.

The image shows the cover of a ballot paper envelope. It has a red border and a red header. The title is "OMSLAG för förtidsröster/budröstkuvert". Below the title are fields for "Kommun" and "Datum". There is a section for "Innehåll" (Contents) with checkboxes for: "Förtidsröster" (Early voting) with sub-options "Från röstningslokal", "Från ambulans- eller röstmottagning", and "Från valnämnden till valdistrikt"; "Förtidsröster från valdistrikt" with sub-options "Felsända förtidsröster", "Underkända förtidsröster", and "För sent inkomna förtidsröster (efter att röstmottagningen avslutats)"; and "Ytterkuvert budröst" (Proxy ballot) with sub-options "Tomma ytterkuvert från godkända budröster" and "Underkända ytterkuvert för budröster". Below this is a section for "Antal" (Number) and a section for "Underskrifter" (Signatures) with fields for "Ordförande/röstmottagare" and "Röstmottagare".

Har du missat tidigare nyhetsbrev?

På Valcentralen hittar du tidigare utskickade nyhetsbrev

Med vänliga hälsningar,

Valmyndigheten

Datum
2024-01-19

Utgåva
2024:2V

Valmyndighetens nyhetsbrev 2024:2V

Det här nyhetsbrevet innehåller:

- Menyn Valdistrikt har öppnat i Valid och stänger den 23 januari
- Mall för affisch om valsedlar på valcentralen i februari

Menyn Valdistrikt har öppnat i Valid och stänger den 23 januari

Mellan den 17 -23 januari är menyn ”Valdistrikt” i Valid öppen. Då ska ni kontrollera att valdistriktsnamn och koder stämmer för er kommun. Klarmarkera när uppgifterna stämmer. Detta är obligatoriskt. Detta behöver ni göra för att länsstyrelsen ska kunna fastställa valdistrikten i länet. Hur man använder denna funktion beskrivs i Valmyndighetens handledning Valgeografi inför val till Europaparlamentet 2024 avsnitt 15.4, ”Administrera valdistrikt”.

Med start den 15 januari kan ni logga in i Valid och ladda ner valdistrikten i GIS-format som är uppladdade av länsstyrelsen. Observera att ni måste ha GIS-mjukvara för att kunna titta på kartorna. Denna fil gäller för hela länet. Leta upp er kommun för att ladda ner kartan.

Kontakta gärna Valmyndigheten om du har frågor: GIS@val.se.

Mall för affisch om valsedlar på valcentralen i februari

I vårt [Ställningstagande om avskärmning av platsen för valsedlar](#) rekommenderar vi att valnämnden sätter upp en affisch på sina röstmottagningsställen med information om valsedlarnas placering. Vi skriver också att Valmyndigheten har tagit fram en mall som ni kan använda er av för att skapa affischen.

Den mall som vi avser publiceras i början av februari, då vi samtidigt uppdaterar den [grafiska profilen för valkommunikation](#) som redan nu finns på valcentralen. Underlaget för affisch kommer att finnas i den fil som heter Mallar för skyltar i Power Point. Om ni redan nu vill börja producera affischen går det ändå bra att använda det underlag som finns på valcentralen idag. De planerade ändringarna är i form av tydligare instruktioner och vissa kompletteringar men innebär inga ändringar i färger eller grafiska element.

Har du missat tidigare nyhetsbrev?

På Valcentralen hittar du tidigare utskickade nyhetsbrev.

Med vänliga hälsningar,
Valmyndigheten

Valsäkerhet inför EU-valet 2024

Digital sändning 7 december 2023

Carolin Törnqvist

Digital sändning 13:30-14:45

Vad ska vi prata om?

Introduktion i valsäkerhet

Hur ser hotbilden ut?

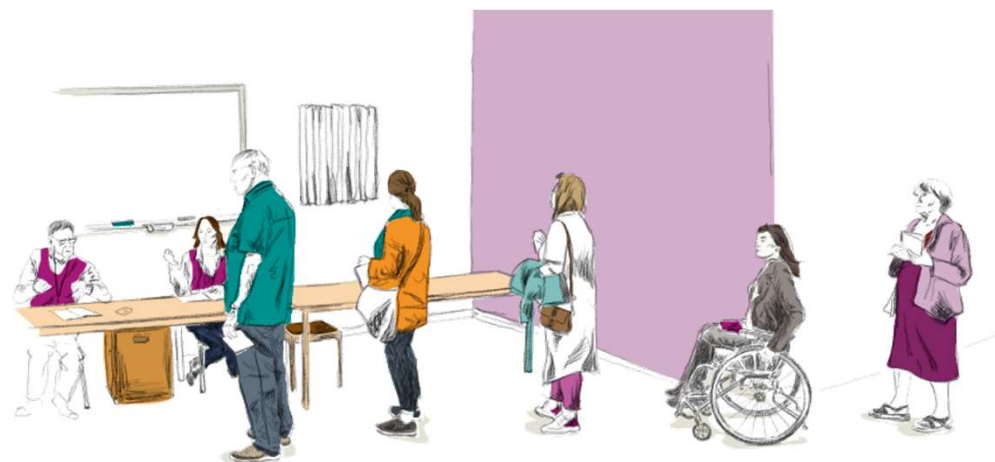
Vad såg vi för incidenter 2022

Exempel på skyddsåtgärder

Valmyndighetens stöd inför EU-valet 2024

Praktisk information

- Dela gärna med er av erfarenheter i chatten
- Ställ gärna frågor i chatten

Fokus på valsäkerhet

- MSB-finansierat projekt 2020-2022 (Stärkt skydd av val)
- EU-finansierat projekt 2021-2022 (Nationellt valnätverk)
- 2023: ingen specifik finansiering
- Jan 2024: Utökade tillfälliga medel

Varför valsäkerhet?

Allmänna val som måltavla för hot och sabotage

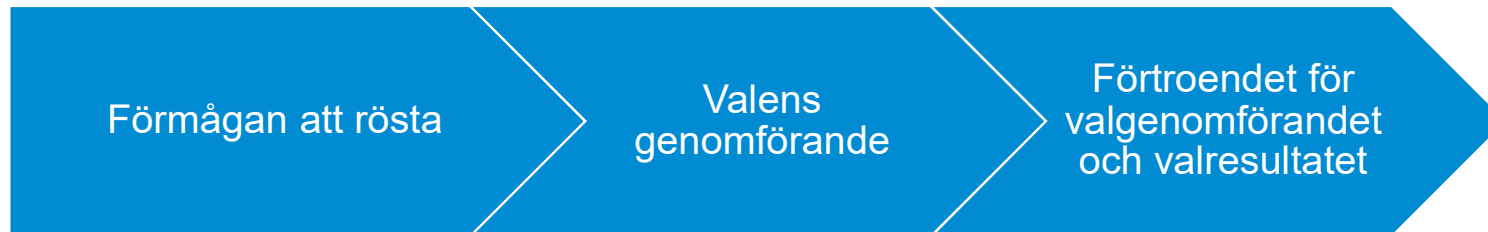
Växande oro i omvärlden och försämrat säkerhetsläge

Fler incidenter sker i samband med val

Valsäkerhet och dess beståndsdelar

Vad är det som behöver skyddas?

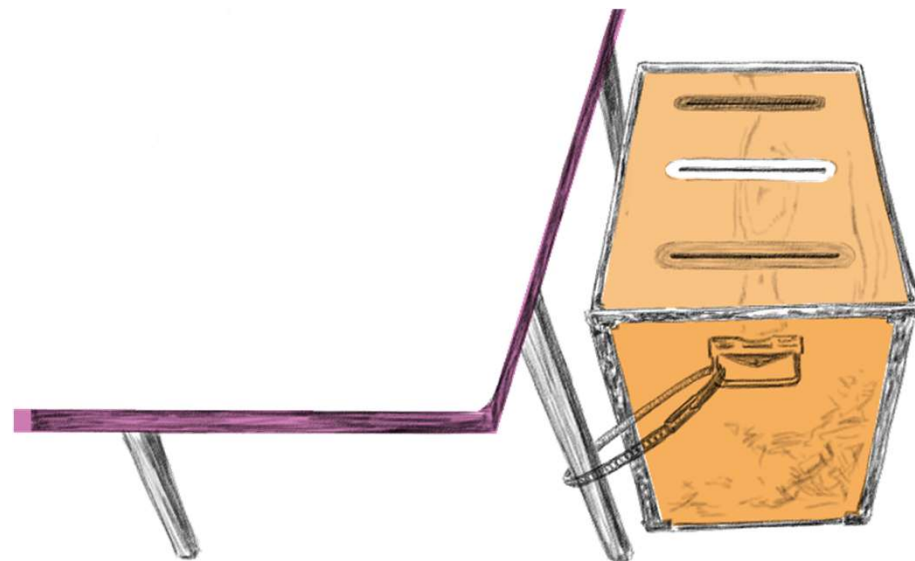
✓ Säkerställa korrekt information om valens genomförande (när, var och hur)

✓ Så som skydd av lokaler, personal, IT-stöd, kritisk infrastruktur, valmaterial och röster.

✓ Värna förtroendet för valgenomförandet.

Vad ser vi för hot?

- Antagonistiska hot (lokala grupper, enskilda individer eller främmande makt)
 - cyberangrepp
 - hot eller sabotage mot valgenomförandet
 - ryktesspridning eller desinformation.
- Olyckor och naturhändelser
 - brand
 - Översvämning.
- Handhavandefel
 - Att valet genomförs korrekt är avgörande för att förtroendet fortsatt ska vara högt.

Cyberangrepp

- Försök till att underminera förtroendet för genomföra ett säkert val.
 - Vad sker om det mitt i pågående val sker ett ransomware-angrepp?
 - Vad finns det för situationer som kommunen vill undvika?
 - Om något ändå sker finns det en handlingsplan?
 - Finns det en plan B – går det att genomföra val utan IT-stöd?

Hot eller sabotage mot valgenomförandet

- Inbrott i lokal för förtidsröstning ex. bibliotek.
- Hot och hat mot röstmottagare.
- Bombhot mot kommun eller röstmottagningsställe.
- Överförda hot i anslutning till röstmottagning eller rösträkning.

Ryktesspridning eller desinformation

- Ryktesspridning exempelvis att vallokalerna stänger kl. 23 istället för kl. 21:00.
- Felaktiga påståenden om valgenomförandet.
- Vandalisering av röstbussar 2022– började som spridning av vilseledande information, hot och hat i sociala medier.
- Falska identiteter som sprider vilseledande information.
- Imitation av företrädare.

Valsäkerhet är ett brottsförebyggande arbete

Av Brottsbalken 17 kap. 8-9 §§ framgår det att den som försöker **hindra omröstningen** eller **förvanska resultatet av omröstningen** eller på något annat **otillbörligt sätt inverkar på omröstningen**, kan dömas till böter eller fängelse.

Det är exempelvis straffbart att;

- att gömma valseklar,
- att ge missledande information om tid eller plats för omröstningen,
- att hota någon för att hindra hen att rösta alternativt i ett val.
- att det har förekommit våld, hot om våld, eller missbruk av tjänsteställning.

Brottsligt är även tagande av otillbörlig förmån vid röstning samt brott mot valhemligheten.

Incidenter vid valen 2022

Incidenter inrapporterade 2022

- 653 händelser rapporterade till Valmyndigheten (innan 17 okt 2022)
 - 489 av dessa bedömdes utgöra *incidenter*
- Incidenterna inträffade:
 - under förtidsröstningsperioden: 315 st (64,4 %)
 - under valdagen: 173 st (35,4 %)
 - efter valdagen: 1 st (0,2%)
- Rapporteringsdatum till Valmyndigheten:
 - till och med valdagen: 125 st (25,6 %)
 - efter valdagen: 364 st (74,4 %)

Forts. inrapporterade incidenter

- Vilka rapporterade?
 - 99 kommuner
 - 3 länsstyrelser
 - 1 utlandsmyndighet
 - Valmyndigheten

Incidenter enligt enkätsvar

- 158 kommuner uppgav att de haft incidenter
 - ca 1400 incidenter totalt
 - 34 incidenter var hot, hat eller våld riktat mot röstmottagare
 - ca 85 incidenter/händelser polisanmälades
- Fem länsstyrelser uppgav att de haft incidenter
 - nio incidenter totalt

(I dessa siffror finns troligtvis både händelser och det vi kallar incidenter)

Vad var det för incidenter?

Kategori	Antal incidenter	Andel av incidenterna
Valsedelsrelaterat	334	68,3 %
Påverkan mot valadministrationens personal	69	14,1 %
Misstänkt otillbörlig propaganda	37	7,6 %
Brand, översvämning, larm etc.	18	3,7 %
Misstänkt otillbörlig verkan vid röstning	15	3,1 %
Skadegörelse eller sabotage	12	2,5 %
IT och telefoni	4	0,8 %
Totalt	489	100 %

Hur kan vi som kommun jobba med skydd av valgenomförandet?

Projektet stärkt skydd av val (2020-2022) i siffror

- 24 000 personer genomförde digital utbildning för röstmottagare i säkerhet och bemötande. 201 kommuner uppgav att de hade använt utbildningen för utbildning av röstmottagare.
- 2 300 personer genomförde den digitala utbildningen i valsäkerhet för kommuner och länsstyrelser.
- 1 200 deltagare från 285 kommuner och 21 länsstyrelser deltog i 16 workshopar i valsäkerhet och verksamhetsskyddsanalys.
- 21 nationella lägesbilder producerades och delgavs valadministrationen.
- Flertalet handböcker, handledningar och utbildningsfilmer producerades, kompletterades eller reviderades inför valen 2022.
- 4 externa studier om valsäkerhet producerades till stöd för projektet.

Valsäkerhetsåtgärder hos kommunerna 2022

- 21 % av kommunerna genomförde valsäkerhetsåtgärder i liknande omfattning som föregående val (2018/2019).
- 74 % av kommunerna uppgav att de genomförde valsäkerhetsåtgärder i större omfattning än föregående val.
- Denna bild har bekräftats av Polismyndigheten och andra säkerhetsmyndigheter som bedömer att det skett viktiga förstärkningar av valsäkerhetsarbetet inom valadministrationen.

Dimensionerande hotbild för EU-valet 2024

- Valsystemets konstruktion gör det svårt för en extern hotaktör att systematiskt påverka valresultatet.
- Det finns aktörer med avsikt och förmåga att påverka kommande vals genomförande. Angrepp mot valets genomförande kan inte uteslutas.
- Risker för överförda hot och ordningsstörningar bör beaktas.
- Involvera den kompetens som finns lokalt i organisationen, exempelvis säkerhets- och kommunikationskompetens.

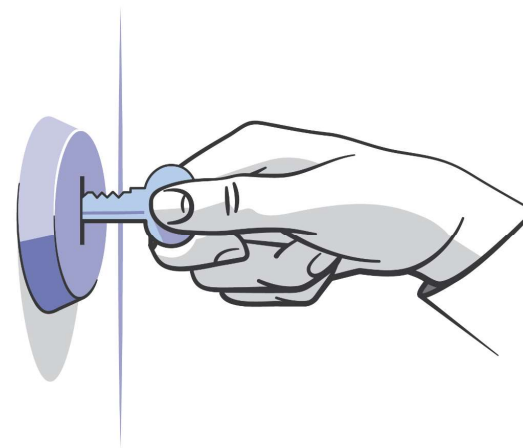

Forts dimensionerande hotbild för EU-valet 2024

- Hotbilden kan handla om:
 - medveten spridning av felaktig information
 - cyberangrepp och andra IT-incidenter, som exempel ransomware-angrepp.
- Samverkan, rutiner och beredskapshöjande arbete stärker arbetet med att förebygga, motverka och möta antagonistiska hot i samband med EU-valet 2024.

Hur uppnår vi ett bra skydd?

- Genomföra en analys av hotbild och vad som behöver skyddas - dvs förstå det skyddsvärda.
- Arbeta förebyggande för att valgenomförandet inte ska påverkas negativt. Anpassade skyddsåtgärder.
- Säkerställa ett korrekt och tillförlitligt valgenomförande.
- Utbildning och samordning av personal.
- Rutiner som möjliggör spårbarhet.
- Samverkan, samverkan och samverkan.

Generella råd om valsäkerhetsåtgärder

Upptäckande

- Undvik ensamarbete
- God spårbarhet och dokumentation i hela valkedjan
- Larm och övervakning
- Personell bevakning
- Omvärldsbevakning
- Utbildning

Försvårande

- Byggnadstekniskt skydd
- Låsbara transporter
- Tillträdeskontroll
- Möblering
- Personell bevakning
- Proaktiv kommunikation
- Utbildning

Hanterande

- Förberedda rutiner för incidenthantering
- Övning
- Brandskydd
- Personell bevakning
- Kommunikationsplanering
- Utbildning

Exempel på valsäkerhetsåtgärder i Valadministrationen 2022

- verksamhetsskyddsanalys, kriskommunikationsplan etc
- bevakning av sociala medier, omvärldsbevakning
- undvika ensamarbete, öka spårbarheten
- extra larm, RAKEL-enheter, följevilar
- begränsa tillgången till skyddsvärt material, tex förtidsröster
- reservlokaler, fler reserver (röstmottagare)
- nära samarbete med lokalpolis
- samverkan med frivilligorganisationer.

Valmyndighetens stöd inför EU-valet 2024

Nationellt valnätverk

Nationellt valnätverk

- (Representant från) Länsstyrelserna
- Myndigheten för psykologiskt försvar
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Polismyndigheten
- Säkerhetspolisen
- Valmyndigheten

Stärkt samverkan mellan statliga myndigheter

- Strategisk samverkan
- Stärkt samverkan inom cybersäkerhet
- Kommunikatörsnätverk
- Operativ hantering och samverkan
- Dimensionerande hotbild för EU-valet 2024
- Nationell lägesbild

Valcentralen

- Råd och rekommendationer i handböcker
- Digital utbildning i valsäkerhet
- Handledning i verksamhetsskyddsanalys
- Dimensionerande hotbild för EU-valet 2024
- Erfarenheter, tips och råd från kommuner (2021/2022)
- Digital utbildning i bemötande och säkerhet för röstmottagare

Studier på Valcentralen

- Hot mot svenska allmänna val – exempel och scenarier för valadministrationen.
- Incidenter under genomförandet av allmänna val i Sverige – valen 2018 och 2019.
- Att bemöta påverkan mot genomförandet av allmänna val: En studie av det rättsliga ramverket för åtgärder som syftar till att bemöta påverkan mot genomförandet av allmänna val.
- Digitala diskussioner och de svenska valen 2022.

Valmyndigheten

Våren 2024

- Incidentrapportering
- Nationell lägesbild
- Ytterligare utbildningstillfällen

Sammanfattningsvis

- Analysera
 - Vad ska vi skydda, hur och mot vad?
- Samverka
 - säkerhetsmyndigheter, räddningstjänsten, andra kommuner
 - använd de kompetenser som finns lokalt
- Implementera skyddsåtgärder
 - rutiner, handlingsplaner, kommunikation etc
- Omvärldsbevaka
- Hantera

Tack!

För stöd eller frågor kontakta oss på valadm@val.se.

Datum
2023-07-05

Utgåva
2023:8V

Valmyndighetens nyhetsbrev 2023:8V

Det här nyhetsbrevet innehåller:

- Kort rapport från Almedalen

Kort rapport från Almedalen

Eftersom vi vet att många av er är intresserade av valsedelsfrågan så kommer här information om det seminarium som Valmyndigheten genomförde i Almedalen.

På seminariet den 28 juni diskuterades hur det svenska valsedelssystemet kan utvecklas för att öka säkerheten i svenska val och göra det enklare för väljare att rösta. Valmyndigheten anser att nuvarande valsedelssystem orsakar problem som riskerar att undergräva förtroendet för valet som helhet.

Deltagande var:

- Anna Nyqvist, kanslichef, Valmyndigheten
- Magnus Hagevi, professor i statsvetenskap, Linnéuniversitetet
- Johan Hellsten, valchef, Örebro kommun
- Lena Nyström, verksamhetsutvecklare, Uppsala kommun
- Maria Kreutz, utredare, Myndigheten för delaktighet
- Lars Aden Lisinski, moderator (tillika pressekreterare), Valmyndigheten.

Deltagarna gav först en bild av problemen med nuvarande system. Därefter presenterade Valmyndigheten en prototyp på hur nya valsedlar skulle kunna se ut. Ni kan läsa mer om förslaget [här](#).

Det är inte ett färdigt förslag men det är det förslag som Valmyndigheten tror mest på i nuläget. Valmyndigheten har tillsammans arbetat utifrån olika varianter, exempelvis utefter Finlands och Danmarks valsedlar. Det förslag som presenterades är en sammanslagning av flera förslag och utgår från vårt system i Sverige. Med vårt förslag förblir partival huvudprincip och personval fortsätter vara frivilligt.

Förslaget innebär att frånga att varje parti har sina egna valsedlar. Istället vill Valmyndigheten införa enhetsvalsedlar, det vill säga en gemensam valsedel för alla partier som ställer upp i valet i fråga.

I det förslag vi visade är valsedeln i formatet av en liggande A4, men det går med enkla medel att utveckla layouten vidare. Andra tänkbara varianter av valsedeln skulle vara att ha den stående, sätta högre gränser för registrering av partibeteckning för att ha färre partier på valsedeln eller ha bredare gula och blå kanter på den.

Datum
2023-07-05

Valmyndigheten har för närvarande inte i uppdrag att arbeta med förslag på nya valsedlar och har därför inte gjort något arbete kring design, layout och tillgänglighet. Sådant arbete behöver genomföras.

Vi inväntar framtida uppdrag från regeringen och hoppas att en utredning kommer igång så fort som möjligt. Vårt syfte var att ta fram ett förslag som kan hjälpa till att föra diskussionen framåt, visa på möjligheter och underlätta för en kommande utredning.

På seminariet var deltagarna mestadels positiva. Det har också varit en mycket lång twitterdiskussion och frågan har tagits upp i media efter seminariet. Se bland annat <https://www.smp.se/ledare/fungerar-det-i-finland-borde-det-fungera-har/> och [Så föreslås de nya valsedlarna se ut: ”Lite rörigt” - Nyheter \(Ekot\) | Sveriges Radio.](#)

Nu låter vi frågan vila under sommaren och kommer att driva den fortsatt i de kanaler vi har efter sommaren.

Har du missat tidigare nyhetsbrev?

På Valcentralen hittar du tidigare utskickade nyhetsbrev

Med vänliga hälsningar

Valmyndigheten

Valmyndighetens nyhetsbrev 2023:11V

Det här nyhetsbrevet innehåller:

- Uppdatering av Valmyndighetens vägledande ställningstaganden
- Valnämndens utläggning av valsedlar vid Europaparlamentsvalet
- Digitala utbildningsträffar i december och under våren 2024
- Valnämnden ska skriva ut manual för digital inrapportering
- Köhantering inför valet 2024
- Aktuella uppgifter om antal röstberättigade
- Tryckfelsniss i Kommunernas handbok för val

Uppdatering av Valmyndighetens vägledande ställningstaganden

På Valcentralen finns ett antal vägledande ställningstaganden som rör frågor kopplade till valnämndernas arbete. Valmyndigheten arbetar ständigt med att utveckla sitt stöd till valadministrationen och genomför just nu en uppdatering av ställningstagandena.

Arbetet innebär att Valmyndigheten ser över språket i ställningstagandena och gör dem tydligare och enklare att förstå.

Om ni är på gång med att fatta olika policybeslut inför valet till Europaparlamentet 2024 kan det vara bra att känna till att Valmyndigheten arbetar med bland annat förtydliganden ifråga om lärandemål för röstmottagare, förslag till åtgärder som kan motverka köer och resonemang runt distribution och placering av valsedlar.

Uppdateringarna beräknas vara klara före jul och kommer att publiceras på Valcentralen. Det kommer informeras om detta i nyhetsbrev.

Valnämndens utläggning av valsedlar vid Europaparlamentsvalet

Vissa partier har enligt vallagen rätt att få partivalsedlar gratis upptryckta, distribuerade och utlagda på alla ställen där väljarna kan rösta. Om partiet väljer att endast ha en kandidatlista så får partiet denna service för namnvalsedel istället för partivalsedel.

Vid val till Europaparlamentet har de partier som vid något av de två senaste valen fått minst 1 procent av rösterna i hela landet rätt att få parti- eller namnvalsedlar tryckta, distribuerade och utlagda.

Datum
2023-11-13

För val till Europaparlamentet 2024 har följande partier begärt att få sina valsedlar utlagda i samtliga val- och röstningslokaler:

- Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
- Centerpartiet
- Feministiskt initiativ
- Kristdemokraterna
- Liberalerna (tidigare Folkpartiet)
- Miljöpartiet de gröna
- Moderaterna
- Piratpartiet
- Sverigedemokraterna
- Vänsterpartiet

Läs mer om valsedlar och utläggning i Kommunens handbok, se kapitel 9.

Digitala utbildningsträffar i december och under våren 2024

Valmyndigheten planerar för fem digitala utbildningsträffar, en i december och resten under våren. Träffarna kommer att ha olika teman med syfte att ge valadministrationen information och stöd i olika delar av arbetet med valet till Europaparlamentet. De planerade utbildningsträffarna och datumen är:

- Valsäkerhet - 7 december 2023, kl. 13.30-14.45
- Inrapportering av preliminärt valresultat - 6 februari 2024
- Stöd till utbildare av röstmottagare - 12 mars 2024
- Incidentrapportering - preliminärt i mitten av april 2024
- Inför uppsamlingsräkningen - 7 maj 2024

Mer information om exakta tider, innehåll, anmälan och länkar kommer närmare inpå.

Utbildningsträffarna kommer ta ett till två timmar i anspråk. I nuläget vill vi bara flagga för datumen, dessa kommer också publiceras i kalendern på Valcentralen.

Valnämnden ska skriva ut manual för inrapportering

Inrapporteringen av det preliminära valresultatet kommer att huvudsakligen ske digitalt vid EU-valet 2024. För att kunna publicera handledningarna för röstmottagning under december månad så kommer Valmyndigheten ta fram en separat manual för inrapportering av resultat. Denna publiceras under vintern 2024, datum kommer publiceras i Valcentralen så fort vi vet.

Datum
2023-11-13

Köhantering inför valet 2024

Vid valen 2022 uppstod det köer för att rösta i många kommuner. Inför valet 2024 vänder Valmyndigheten sig till er för att samla in erfarenheter och tankar inför 2024 avseende köhantering. Syftet är att främja kunskapsspridningen mellan kommuner. En sammanställning kommer att publiceras på Valcentralen.

Därför är vi intresserade av att veta om er kommun vidtar några särskilda åtgärder för att motverka och hantera köbildning inför det kommande valet. Drog ni några lärdomar av valet 2022 som påverkar hur ni arbetar kring köbildning inför 2024 som vi också kan sprida till andra kommuner? Eller gjorde ni något kring köhantering som fungerade bra 2022 som ni kommer göra igen? Eller var det något som inte fungerade? Både åtgärder för att motverka köbildning och åtgärder för att hantera en pågående kö är intressanta.

Maila till valadm@val.se om ni har relevanta erfarenheter eller tips att dela med er av.

Aktuella uppgifter om antal röstberättigade

Valmyndigheten har tagit fram ny statistik över röstberättigade som inkluderar de EU-medborgare som var anmälda till den svenska röstlängden vid förra EU-valet.

På val.se finns totalt antal röstberättigade per valdistrikt. Klicka på länken för att komma dit: [Länk till statistik över totalt antal röstberättigade per valdistrikt.](#)

I ”Arbetsmaterial” i Valid finns mer detaljerade filer som innehåller:

1. antal röstberättigade per valdistrikt med specificerat antal anmälda EU-medborgare,
2. antal röstberättigade per fastighet och koordinater för fastighetens medianpunkt och
3. vilka valdistrikt som just nu har för många eller för få antal röstberättigade.

Filtrera på ”Statistik röstberättigade” för att hitta ovanstående filer.

Hur man kan använda röstberättigadestatistiken

1. Öppna först filen ”Antal röstberättigade per valdistrikt”.
2. Kontrollera att antalet röstberättigade är som förväntat för varje valdistrikt. Om du ser några avvikelser från det förväntade antalet, så bör du
3. öppna filen ”Röstberättigade per fastighet EU-val 2024, per oktober 2023”.

En fastighets samtliga röstberättigade placeras på en enda punkt. I filen kan du se exakt var Valmyndigheten placerar fastighetens alla röstberättigade och därmed till vilket valdistrikt de hör. Se valgeografihandledningen avsnitt 10 *Fastigheter* för ytterligare information. Den hittar du på Valcentralen.

Om att öppna csv-filer i Excel

Filerna med röstberättigade per fastighet finns under arbetsmaterial i csv-format. Här följer en beskrivning av hur man öppnar dessa filer korrekt i Excel 2016. Den som inte är försiktig

Datum
2023-11-13

kan annars förlora den första nollan i valdistriktsskoder, länskoder eller kommunkoder (koden 01140101 kan bli 1140101 i Excel, t.ex.) eller få konstiga tecken istället för å, ä och ö.

- 1) Öppna en tom arbetsbok i Excel
- 2) Gå till fliken "Data" och välj "Från text" eller "Hämta data från text"
- 3) Välj filen "EU-val 2024_Röstber_Fastighet_[din länskod ...].csv" som du tidigare hämtat från Arbetsmaterial
- 4) Du ser nu Textimportguiden – Steg 1 av 3. Under "Ursprunglig datatyp", välj "Avgränsade fält". Se till att "Filursprung" är "Unicode (UTF-8)". Klicka sedan på nästa
- 5) Textimportguiden – Steg 2 av 3: Klicka i "Semikolon" under "Avgränsare". Klicka nästa.
- 6) Textimportguiden – Steg 3 av 3: I förhandsgranskning, klicka på kolumnen "Länskod". Klicka sedan i "Text" under "kolumndataformat".
- 7) Upprepa steg 6 för kolumnerna "Kommunkod" och "Valdistriktsskod"

Klicka "Slutför".

Tryckfelsnisse i Kommunernas handbok för val

I avsnitt 10.3.2 i Kommunernas handbok anges att kommunen får kompensation för utbildning av röstmottagare med 1000 kronor per röstmottagare.

Det beloppet är felaktigt, korrekt belopp är 100 kronor.

Observera att beloppet ovan är hämtat från Regeringens proposition 2021/22:52 "Förstärkt skydd för väljare vid röstmottagning". I propositionen är beloppet en kostnadsberäkning och utgör därmed ingen specifik rekommendation till kommunerna.

Har du missat tidigare nyhetsbrev?

På Valcentralen hittar du tidigare utskickade nyhetsbrev

Med vänliga hälsningar,

Valmyndigheten

Valmyndighetens nyhetsbrev 2023:12V

Det här nyhetsbrevet innehåller:

- Bildspel och handledningar för röstmottagare publicerade på Valcentralen
- Nytt enklare och säkrare system för inrapportering av preliminära valresultat lanseras 2024
- Kommunal folkomröstning i samband med valet till Europaparlamentet den 9 juni 2024
- Länk till sändning om valsäkerhet tillgänglig fram till den 20 december
- Inventera ert lager av valmaterial

Bildspel och handledningar för röstmottagare publicerade på Valcentralen

Nu har vi publicerat en stor del av det material som rör utbildning av röstmottagare och ordförande, inkluderat handledningar och bildspel. Det finns även instruktioner på Valcentralen för dig som utbildar.

Valmyndigheten tar inför 2024 fram ett separat bildspel för ordförande. Det publiceras i slutet på januari. Utbildningsfilmerna för röstmottagare kommer att publiceras senast i början på februari.

Observera att de QR-koder som ligger i handledningen i dagsläget endast leder till **utkast** av filmerna och inte inkluderar samtliga filmer. Det är alltså ingen poäng att kolla på filmerna som länkas i handledningen redan nu, de kommer att uppdateras innan februari och är inte innehållsmässigt korrekta i dagsläget.

När filmerna är klara kommer ni kunna ladda ner dem och bädda in dem på era webbplatser eller utbildningsportaler om ni så önskar. Ni kan även addera film till bildspelen för utbildning av röstmottagare om ni vill. Vi rekommenderar dock att ni uppmanar alla röstmottagare att se igenom samtliga filmer innan utbildningstillfället.

Den digitala utbildningen för röstmottagarna, med filmer och kunskapstest, kommer att nås via en separat länk som ni får distribuera till röstmottagarna. Mer om det återkommer vi till i januari!

Nytt enklare och säkrare system för inrapportering av preliminära valresultat lanseras 2024

Inför EU-valet kommer inrapporteringen av det preliminära valresultatet att förenklas för hela valadministrationen, samtidigt som det gör inrapporteringsförfarandet säkrare. Rapporteringen kommer ske direkt från vallokalerna digitalt in till Valmyndigheten. Kommunerna kommer att behöva meddela Valmyndigheten vilka som ska rapportera in. Vi

Datum
2023-12-11

återkommer med instruktioner om hur det ska gå till. Det kommer inte kräva någon avancerad behörighetsadministration i Valid utan kommer vara en enklare form av registrering.

Manualer och instruktioner kommer att ligga på Valcentralen från början av februari. Och dessutom kommer det vara livesända instruktionsträffar den 6/2, se kalendern på Valcentralen.

Det här betyder att Valmyndigheten tar över ansvaret för inrapporteringen från vallokalerna, inklusive kundtjänsten. Länsstyrelserna har fortfarande kvar ansvaret som regional valmyndighet och därmed uppdraget att stödja kommunerna under valet och valnatten.

Sändning om valsäkerhet finns tillgänglig till den 20 december

En inspelning av Valmyndighetens digitala sändning på temat ”Valsäkerhet - att skydda valgenomförandet och förtroendet” går att se till och med den 20 december 2023.

Det förändrade omvärldsläget och incidenter som skett vid de senaste valen både i Sverige och utomlands är bakgrunden till att Valmyndigheten bjudit in till en digital sändning på tema valsäkerhet. Den digitala sändningen vänder sig i första hand till dig som är ny inom arbetet med val och vill få grundläggande kunskaper kring valsäkerhet. Även du som vill fräscha upp dina kunskaper på området kan ha glädje av innehållet.

Sändningen hölls ursprungligen den 7 december 2023 och för er som inte hade möjlighet att ansluta hittas nu inspelningen på följande länk: <https://play.quickchannel.com/play/0ffd6jc>

Dela gärna detta med kollegor som kan tänkas vara intresserade av information kring vilka hot som finns, vad som är centralt att skydda och hur vi i valadministrationen tillsammans kan arbeta för att skydda valgenomförandet och förtroendet för valgenomförandet.

Kommunal folkomröstning i samband med valet till Europaparlamentet den 9 juni 2024

Om ni planerar hålla en folkomröstning i er kommun i samband med valdagen den 9 juni 2024 behöver ett samråd vara klart med Valmyndigheten senast tre månader innan, det vill säga den 8 mars 2024. Om möjligt, rekommenderar vi dock att detta beslut tas så snart som möjligt för att underlätta för materialplanering och leveranser. Det material ni behöver för folkomröstningen beställer ni i Valid tillsammans med annat material inför valet.

Vänligen kontakta Valmyndigheten om ni tar ni beslut om folkomröstning efter att den stora materialbeställningen är gjord och behöver beställa mer valmaterial.

För mer information om folkomröstning i samband med val, se information i ”Kommunens handbok”, kapitel 21. För att begära samråd och vid frågor, hör av er till folkomrostning@val.se.

Datum
2023-12-11

Inventera ert lager av valmaterial

Se till att valnämndens egna valmaterialförråd är inventerade innan ni beställer valmaterial till EU-valet, se tabellen som ligger sist i nyhetsbrevet. Tänk på att tabellen inte inkluderar det material som valnämnden är ansvarigt för, såsom valurnor och valskärmar.

Säkerställ gärna att materialet destrueras på ett sådant sätt att det inte riskerar att bli tillgängligt för allmänheten. Vår rekommendation är att produkterna destrueras innan leveransen med det nya materialet kommer för att minimera risken för att gammalt material skickas ut av misstag.

I kalendern på Valcentralen ser ni vilka datum som beställningen öppnar i Valid och när den stänger. Från och med den 12 januari kommer ni kunna se den beställning som valnämnden gjorde vid valen 2022 i Valid, om ni inte redan har den sparad.

Har du missat tidigare nyhetsbrev?

På Valcentralen hittar du tidigare utskickade nyhetsbrev

Med vänliga hälsningar

Valmyndigheten

Datum
 2023-12-11

Produkt	Produktnr till EU valet 2024	Beskrivning
Affisch - personrösta	VAL V0779 03	Samtliga från tidigare val kan kastas
Affisch – röstningslokal	VAL V0797 09	Samtliga från tidigare val kan kastas
Affisch – vallokal	VAL V0718 10	Samtliga från tidigare val kan kastas
Avprickningslinjal för röstlängden	VAL V0535 01	Kan återanvändas
Blanka valsedlar	VAL V0208 01	Samtliga från tidigare EU val kan kastas.
Brevröstningssatser		Samtliga från tidigare val kan kastas
Budröstningssatser		Samtliga från tidigare val kan kastas
Fönsterkuvert för förtidsröster	VAL V0403 03	Samtliga från tidigare val kan kastas. Nytt tryck. Säkerställ kvaliteten på klistret om ni återanvänder från 2022.
Handledning - Förtidsröstning	VAL V0725 10	Samtliga från tidigare val kan kastas
Handledning - Röstmottagning och rösträkning i vallokal	VAL V0708 11	Samtliga från tidigare val kan kastas
Häfte med Vallagen m.m.	VAL V0721 07	Samtliga från tidigare val kan kastas
Namnvalsedlar – vita (EP)		Samtliga från tidigare EU val kan kastas
Nyckelband för namnskylt	VAL V0324 01	Kan återanvändas
Omslag – kartong för förtidsröster	VAL V405 01	Kan återanvändas
Omslag för förtidsröster och budröstkuvert (påse)	VAL V0404a 02	Nytt tryck och ny färg för att tydligare särskilja de olika varianterna av omslag. Tidigare utgåva kan sparas och användas i nödfall.
Omslag för valsedlar (påse)	VAL V0404 04	Kan användas
Plomber	VAL V0304	Kan användas
Punktskriftsmaterial		Samtliga från tidigare val kan kastas
Sigill	VAL V0303 01	Kan användas
Valkasse – grön (EU)	VAL V0317 04	Kan användas. Gul, vit, och blå valkasse kan sparas till 2026.
Valkasse - röd uppsamlingskasse	VAL V0315 04	Röd kasse som kan förslutas kan användas, tidigare utgåvor utan förslutning kan kastas.

Datum
2023-12-11

Valkuvert	VAL V0401 01	Kan användas
Väst - ordförande M	VAL V0310a 01	Ska återanvändas
Väst - ordförande XL	VAL V0310a 01	Ska återanvändas
Väst - röstmottagare M	VAL V0310 01	Ska återanvändas
Väst - röstmottagare XL	VAL V0310 01	Ska återanvändas
Ytterkuvert för budröst	VAL V0402 06	Samtliga från 2022 års val ska destrueras eftersom de har en adressrad för vittnet, vilket inte krävs enligt lag.

Valmyndighetens nyhetsbrev 2023:13V

Det här nyhetsbrevet innehåller:

- Statsbidraget för EU-valet är beslutat
- Uppdaterade vägledande ställningstaganden och nytt vägledande ställningstagande om distribution av valsedlar
- Julhälsning från Valmyndigheten

Statsbidraget för EU-valet är beslutat

Förordningen om statsbidrag för kommunernas medverkan vid val träder i kraft den 17 januari 2024. Ersättningen till varje kommun blir 30 000 kr plus ett belopp per kommun som motsvarar kommunens andel av det totala antalet röstberättigade i riket vid val till kommunfullmäktige, beräknat efter en fingerad valdag den 1 mars 2024, multiplicerat med 302 200 000 kronor.

Därför är det först efter den 1 mars 2024 som Valmyndigheten kan se exakt hur stort belopp som varje kommun kommer att få.

Statsbidraget kommer att betalas ut senast den 2 april 2024. I bilaga, (bilaga 1) till detta nyhetsbrev finns en lista över era plusgiro- eller bankgironummer från valet 2022, till vilket vi kommer att betala ut ersättningen.

- ➔ Kontrollera att ert nummer är korrekt och meddela eventuell ändring till valadm@val.se senast den **1 februari 2024**.

Förordningen avser det samlade belopp som varje kommun kommer att få i statsbidrag inför EU-valet 2024. Det skiljer sig därmed från EU-valet 2019 då kommunerna fick ersättning genom två olika förordningar.

[Länk till förordning om statsbidrag för kommunernas medverkan vid 2024 års val till Europaparlamentet](#)

Uppdaterade vägledande ställningstaganden och nytt vägledande ställningstagande om distribution av valsedlar

Valmyndigheten har uppdaterat flera vägledande ställningstaganden bland annat med anledning av erfarenheter från genomförandet av de allmänna valen 2022.

Datum
2023-12-20

Valmyndigheten har vidare fattat beslut om ett nytt vägledande ställningstagande om distribution av valsedlar. Vallagen delar upp ansvaret för hur valsedlar ska distribueras till röstmottagningsställen mellan valnämnden och partierna. Om valnämnden väljer att ta på sig ett ansvar för distribution av valsedlar, utöver den distribution nämnden ansvarar för enligt vallagen, ska samtliga deltagande partier behandlas lika. Valnämnden ska informera om vid vilken sista tidpunkt partierna ska avlämna sina valsedlar och var det ska ske samt upplysa om att partierna har rätt att själva lämna sina valsedlar till röstmottagningsställe.

Alla vägledande ställningstaganden kommer att publiceras på Valcentralen tillsammans med information om de uppdateringar som skett. Publiceringen sker innan jul.

Bifogat till nyhetsbrevet ligger en bilaga (bilaga 2) som kortfattat beskriver de olika uppdateringarna. Även detta dokument kommer att publiceras på Valcentralen.

Julhälsning från Valmyndigheten

Stort tack för gott samarbete under året som gått – nu blickar vi framåt mot ett spännande valår 2024!

Har du missat tidigare nyhetsbrev?

På Valcentralen hittar du tidigare utskickade nyhetsbrev.

Med vänliga hälsningar,

Valmyndigheten